

## SIVISTYSLAUTAKUNNAN SITOVAT TAVOITTEET 2017

### TALOUS (ulkoiset)

Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2014	-29 496 411 €	2 989 830 €	-26 506 581 €
TP2015	-29 962 776 €	3 322 442 €	-26 640 334 €
TP2016	-29 793 269 €	3 033 428 €	-26 759 840 €
TAM2017	-29 771 804 €	2 847 554 €	-26 924 250 €
TP2017	-29 408 435 €	2 944 215 €	-26 464 220 €

Raision kaupunki  
Sivistyslautakunta

14 -03- 2018

Oheismateriaali 2

### STRATEGISET TAVOITTEET

Menestystekijä  
Toimenpiteet

Mittari tai seurantatapa  
Tavoitetaso 2017

#### 1. Tasapainoinen talous

Investoinnit kustannetaan keskipitkällä aikavälillä omarahoitteisesti eikä nettovelan määrä kasva. Vuositulos on positiivinen ja eikä yksikään kriisikuntamittareista täyty.

1.1. Henkilöstön määrä ja palveluiden ostot hallitaan

Tilinpäätös, muutos henkilökunnan määrässä

**Henkilöstön kokonaismäärä ei kasva.**

**Rasekon koulukuraattorit ja iltapäivätoiminnan siirtyessä omaksi palveluksi 1.8. henkilökunnan kokonaismäärä kasvoi.**

1.2. Ostopalvelut pyritään kilpailuttamaan siten, että toimivilta markkinoilta saadaan kustannustehokkaita vaihtoehtoja

1.3. Henkilöstön voimavarat kohdennetaan oikein, eläkkeelle siirtymisten yhteydessä hyödynnetään mahdollisuudet uudelleen järjestelyihin

Eläkkeelle jääneet / täytetyt virat ja toimet

**Eläkkeelle jäävien virkojen ja toimien täyttäminen harkitaan tapauskohtaisesti.**

**Täyttöluvat haettu tapauskohtaisesti.**

1.4. Raisio on vetovoimainen työnantaja

Tulokset, vertailu edellinen kysely

**Kunta10 –tulokset.**

**Tulokset käyty läpi.**

1.5. Kaupungin käytössä olevien tilojen määrää pyritään laskemaan

Toteutuma

**Selvitetään mahdollisuudet sulkea yksi ryhmäperhepäivähoitoyksikkö.**

**Hoitopaikkojen tarve on kasvanut ja sulkeminen ei ole ollut mahdollista.**

1.6. Investoinnit kustannetaan keskipitkällä aikavälillä omarahoitteisesti

1.7. Raision kaupunki on kiinnostunut osallistumaan valtiovarainministeriön valmistelemaan kokeiluun, joka koskee kuntien velvoitteiden uudelleen arviointia/keventämistä

#### 2. Hyvinvointia ja kustannustehokkuutta ennakoivista palveluista

Ennakoivilla palveluilla ja ylisektorisella yhteistyöllä Raisio hakee asiakaslähtöisyyttä ja parempaa

kustannusten hallintaa palvelutarpeen muutoksiin. Raisio on hyvä ja turvallinen paikka käydä koulua ja opiskella

2.1 Ennakoivalla ikäihmisten hoidolla vähennetään ympärivuorokautisen hoidon tarvetta

2.2 Oikea-aikaisilla perusterveydenhuollon palveluilla vähennetään erikoissairaanhoidon käyttöä

2.3 Ennakoivalla lastensuojelulla vähennetään häiriötilanteista koituvia haittoja ja tarvetta huostaanottoihin

2.4 Raision kaupunki kannustaa terveeseen elämäntapaan

2.5 Raisio on liikuntakaupunki

Toteutuneet tarkastukset

**1., 5. ja 8. luokkien oppilaille laajat terveystarkastukset sisältäen koululääkärin ja terveydenhoitajan tarkastuksen. Laajoihin terveystarkastuksiin kutsutaan mukaan huoltajat. Lukiossa kutsutaan osallistuville terveystarkastus. Tarkastukset pidetty suunnitelman mukaisesti.**

Haetaan kouluruokadiplomia

**Friisilän koulussa toteutetaan koulun ja ruokapalvelujen yhteistyönä kouluruokadiplomia. Friisilän ja Kerttulan koulujen oppilaat osallistuvat "osallistava opetussuunnitelma ja ruokakasvatus –koulutukseen". Friisilään haettiin ja saatiin kouluruokadiplomi 2017.**

Toteutuneet yhteistyömuodot, tapahtumat ja tilaisuudet

**Sivistyspalvelujen ja perhepalvelujen yhteistyön kehittäminen. Yhteistyötä on jatkettu.**

Yksiköt (kpl), joissa menetelmä käytössä

**Lapset puheeksi –menetelmän käyttöönottoa laajennetaan kaikkiin päiväkodeihin.**

**Friisilän koulun erityisluokanopettajat kävivät koulutuksen 2017.**

**Lapset puheeksi- menetelmä on osa lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa ja käytössä kaikissa päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa.**

Kurssit ja osallistujat

**Työväenopistossa kursseja, jotka tähtäävät terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen.**

**Tanssi, liikunta ja terveys: toteutuneita kursseja 151, opetustunteja 2279, kurssilaisia 3611. Uusia kursseja: Pikatreeni Hiit, Seniorijumppa, Zumba, Hoida nuppiä ja kroppaa, LadyJazz, Soolotanssi, Selkäjooga, Kundaliinijooga, Voimajooga, Hätäensiapu, Lapsi ja tapaturma, Tutustu golfiin!, Luolaretket, Tanssiksi.**

Kokemukset toiminnasta

**Move! on 5. ja 8. luokkien oppilaille tarkoitettu fyysisen toimintakyvyn tiedonkeruujärjestelmä, aloitettu 1.8.2016.**

**Niin alakouluissa kuin Vaisaaressakin on tehty Move! mittauksia.**

Toteutunut toiminta ja vaikutukset

**Friisilän ja Kerttulan koulut mukana Liikkuva koulu –hankkeessa tavoitteena edistää oppilaiden toiminnallista oppimista. Tavoitteena on laajentaa toimintaa myös muihin peruskouluihin.**

**Liikkuva koulu –hanke laajeni kaikkiin kouluihin.**

Tilanne

**Vaisaaren koulun lähiliikuntapaikan rakentaminen.**

**Rakentaminen alkaa 2019.**

Oppilasmäärä ja toiminta

**Vaisaaren koulun urheiluluokat toimivat yhteistyössä Urheilukaatemian kanssa.**

**Tavoite on toteutunut.**

2.6 Määritellään Raision varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen kehittämiskohteet ja painopisteet

Kurssit ja osallistujat  
Työväenopiston eri kohderyhmät huomioiva liikuntakurssitarjonta.  
*Tanssi, liikunta ja terveys: Raisiossa 105 kurssia, opetustunteja 1570, kurssilaisia 2572.*

Kurssit ja osallistujat  
Lukion kurssitarjonnassa mukana monipuolisesti liikuntaa.  
*Tarjottimessa pakollisten liikunnan kurssien lisäksi 10 kurssia monipuolista liikuntaa.*

Kerhojen määrä ja osallistujat  
Kaikissa Raision peruskouluissa järjestetään kerhotoimintaa, mukana myös liikuntakerhoja.  
*Kerhotoimintaa on kaikissa kouluissa.*

Toteutunut toiminta  
Koulujen ja seurojen yhteistyö kerhotoiminnassa.  
*Raision kaupungin sivistyskeskus sai Varsinais-Suomen Urheilugaalassa Liikkuva koulu ja seurayhteistyö 2017 -palkinnon esimerkillisestä työstään lasten liikuttajana.*

Toteutunut toiminta  
Lukiassa sähköinen yo-tutkinto, Google Apps for Education aktiivisessa käytössä, digitaalinen oppimateriaali ja kokeet. Varhaiskasvatukseen suunnatut ohjelmat ja laitteet.  
*Sähköinen yo-tutkinto saksassa, ranskassa, ruotsissa, maantieteessä, yhteiskuntaopissa, psykologiassa, uskonnossa, elämäntutkimustiedossa, terveystiedossa ja historiassa käytössä. Eri oppiaineissa uuden opetus suunnitelman mukaisia digitaalisia oppimateriaaleja, sähköiset kokeet ja Googlen työkalut aktiivisessa käytössä.*  
*GoogleDrive varhaiskasvatuksen pedagogisten asiakirjojen säilytyspaikkana sekä dokumentoinnin välineenä. Laitteena Cromebook.*  
*iPadiet esiopetuksessa ja osin varhaiskasvatuksessa.*  
*Tieto Oy:n Effica Varhaiskasvatus sähköisen asioinnin välineenä asiakkaiden kanssa (läsnäolot, loma- ja hoitoaikojen ilmoitus, laskutukseen liittyvät tiedot).*  
*Välineenä päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa puhelinsovellus Läsna.*

Sovellusten ja sähköisten oppimateriaalien käyttöaste  
Vaisaaren koulussa iPadiet käytössä.  
*Vaisaarella iPadiet käytössä 7 lk ja 8 lk oppilaille.*

Tulokset  
Kaikki Raision peruskoulut ovat mukana Opetushallituksen koordinoimassa Majakka-kehittämiskouluverkostossa, jonka tavoitteena on kannustaa kokeilu- ja kehittämistoimintaan.  
*Kaikki koulut ovat mukana.*

Toteutunut toiminta  
Lukion yrittäjyysopintoja kehitetään ja yhteistyökumppanuuksia vahvistetaan ja lisätään yritys elämän ja korkeakoulujen kanssa.  
*Yrittäjyysopintojen kokonaisuus muotoutunut mielekkääksi viiden kurssin laajuiseksi kokonaisuudeksi. Yhteistyösopimukset solmittu Turun yliopiston ja Turun ammattikorkeakoulun kanssa. Ensimmäiset korkeakouluopinnot aloitettu syksyllä. Yhteistyö Turun osuuskaupan ja raisiolaisten yritysten kanssa aktiivista.*

Toteutunut toiminta  
Vaisaaren koulu mukana Nuori Yrittäjyys -ohjelmassa.  
*Tavoite on toteutunut.*



Toteutunut toiminta, luokkien määrä  
**Alakoulujen 6. luokat mukana Yrityskylä-toiminnassa.**  
**Tavoite on toteutunut.**

Toteutunut toiminta  
**Pikkuryttäjät –kerho Friisilän, Tahvion ja Kaanaan kouluissa.**  
**Toimii Friisilässä.**

Tuntijakokeilun valinneiden opiskelijoiden määrä ja kurssien valinta  
**Lukion tuntijakokeilun toteuttaminen ja arviointi.**  
**Lukion tuntijakokeiluun osallistui 168 ensimmäisen ja toisen vuosikurssin opiskelijaa 255 opiskelijasta. Kurssivalintojen teko hyvin harkittua ja motivoitua. Kokeilun tuloksia voidaan arvioida vasta ikäluokan valmistuttua.**

Suoritettu arviointi  
**Lukion uusi opetussuunnitelma, käyttöönotto ja arviointi.**  
**Lukion opetussuunnitelma 2016 on otettu käyttöön ensimmäisellä ja toisella vuosikurssilla. Kurssisisältöjen ja materiaalien vaihtuminen on ollut työllistävää.**

Suoritettu arviointi  
**Perusopetuksen opetussuunnitelman arviointi keväällä 2017, oppimiskeskustelun toimivuus alakouluissa. Arvioinnin suorittaa OPS-kehittämisryhmä POKS.**  
**OPS:n arvioinnin ja varsinkin oppimiskeskustelujen toimivuudesta tehtiin viime keväänä kattava selvitys opettajilta, huoltajilta ja oppilailta.**

Suunnitelma on valmistunut  
**Uusi varhaiskasvatussuunnitelma on valmistunut ja otetaan käyttöön 1.8.2017.**  
**Tavoite on toteutunut.**

Toteutunut toiminta  
**Painopisteenä yhtenäinen oppimisen polku varhaiskasvatuksesta perusopetukseen.**  
**Toteutettiin hankerahoituksella Friisilän ja Kertulan alueella.**

2.7 Peruskoulun jälkeen jokaisella on opinto- tai työpaikka tai muu jatkosuunnitelma

Koulutukseen sijoittuneet/muussa toiminnassa olevat, määrät  
**Syksyllä 2017 kaikki peruskoulun päättäneet ohjatun toiminnan piirissä.**  
**Tavoite on toteutunut.**

### 3. Houkuttelevat asuinalueet ja vetovoimainen keskusta

Raisio pidetään asukkaille vetovoimaisena vaikuttamalla erityisesti tonttitarjontaan, asumisen edellytyksiin ja lähiympäristön viihtyvyyteen.

3.1 Tonttitarjonnan painopiste on omakotitonteissa ja laadukkaassa kerrostaloasumisessa kaupunkikeskustassa.

3.2 Kaavoitusohjelma laaditaan siten, että ohjelmassa määritetään seuraavan kolmen vuoden kaavoituksen suuntaviivat. Strategisessa maankäyttösuunnitelmassa määritetään tätä pidempi suunnitelma, joka pohjautuu

kaupunkiseudun MAL -aiesopimuksessa määritettyihin maankäytön suunnitelmiin.

3.3 Kaavoitussuunnitelmissa huomioidaan taloudelliset edellytykset suunnitellun maankäytön toteutumiselle.

3.4 Vuokra-asuntojen ja muun asumisen tavoitteet määritellään asunto- ja maankäyttöohjelmassa.

3.5 Joukkoliikenteen käyttöä edistetään.

3.6 Asunto-alueiden suunnittelussa huomioidaan MAL -ohjelmassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti hyvä saavutettavuus ja joukkoliikenneyhteydet.

#### 4. Elinkeinoelämän tarpeet huomioiva kaupunki

Raisiossa on kilpailukykyinen yritystonttivaranto ja markkinointiin panostetaan vuosittain. Uusia toimijoita haetaan myös seudun ulkopuolelta.

Raisio hyödyntää logistista asemaansa elinkeinopoliittisessa maankäytössä. Liikenneyhteyksien toimivuudesta huolehditaan riittävien investointien, aktiivisen yhteistyön sekä edunvalvonnan kautta.

Palveluhenkisyys, nopeus ja tasapuolisuus määrittävät kaupungin toimintatapaa yritysyhteistyössä.

4.1 Yritystonttien kaavoitus ja niihin liittyvät investoinnit suunnataan erityisesti kauppakeskusalueelle, pohjoisille alueille sekä Raision keskustan alueelle sekä Hahdenniemen alueelle.

4.2 Osana elinkeinopoliittista ohjelmaa keskeisimmistä yritysalueista laaditaan kehityssuunnitelma.

4.3 Raision ydinkeskustan vetovoimasta huolehditaan ja kehittämiseen suunnataan voimavaroja.

4.4 Raisio osallistuu seudulliseen elinkeinopoliittikan yhteistyöhön.

4.5 Yrityksiä kohdellaan palveluhenkisesti ja tasapuolisesti.

4.6 Raisioon houkutellaan uusiutuvia energialähteitä käyttäviä ja kehittäviä

yrittäjiä.

#### 5. Itsenäinen toimija ja aktiivinen vaikuttaja seutuyhteistyössä

Raisio on itsenäinen peruskunta, joka tekee yhteistyötä seudun kuntien kanssa ja osallistuu aktiivisesti kaupunkiseutua hyödyttäviin hankkeisiin. Raisio kantaa seudullista vastuuta ja edellyttää sitä myös muilta alueen kunnilta.

5.1 Raisio on mukana kaupunkiseudun maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimuksessa.

5.2 Raisio osallistuu seudullista yhteistyötä edistäviin selvityksiin. Osallistuminen uusiin yhteistyömuotoihin edellyttää selkeitä laskelmia järjestelyjen myönteisestä vaikutuksesta palvelujen tulevaan saatavuuteen ja kustannustehokkuuteen

Toteutunut yhteistyö  
**Sivistyspalvelut kokonaisuutena mukana Turun seudun seutuyhteistyössä.**  
**Sivistyspalvelut osallisena TSO:n johtoryhmässä.**

Toteutunut yhteistyö (kurssit, tapahtumat ja tilaisuudet)  
**Työväenopisto järjestää kurseja lähikunnissa ja tekee aktiivisesti yhteistyötä toimialueen yhdistysten kanssa (SPR, MLL, Nivelyhdistys jne.).**  
**Yhdistysyhteistyönä toteutuneita uusia kurseja: Hätäensiapu-, Auttaja- ja Enemmän kuin pelkkä laastari -kurssit (SPR:n Raision osaston kanssa), Tutustu Golfiin! (Golf +55 -terveysliikuntahankkeen ja Kankaisten Golf Ry:n kanssa), Lettikurssit (Parturi-Kampaamo Hius Keitaan kanssa) ja Frisbeegolfin alkeet (Wirmo Golf Mynämäki ry:n kanssa).**

Toteutunut yhteistyö (opettajien veso-koulutukset, digityöpajat, tapahtumat)  
**Lukio toimii yhteistyössä TSO:n lukiojaoksen lukioden kanssa.**  
**Lukion syksyn veso-päivä pidettiin yhdessä Naantalissa, Mynämäen, Nousiaisten ja Liedon lukioden kanssa. TSO:n lukiojaoksen toimintaan osallistuttu.**  
**Varhaiskasvatuspalvelut on osa TSO:n varhaiskasvatuksen ryhmää.**

5.3 Raision kaupunki tavoittelee sitä, että perustason sosiaali- ja terveyspalveluissa järjestämisvastuu säilyy kaupungilla.

## MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

## HENKILÖSTÖ

Vuosi	Henkilöstökulut	Vakanssien määrä	Henkilötyövuodet (htv)
TP2014	-23 738 467 €		511,5
TP2015	-24 005 549 €	475	510,0
TP2016	-23 594 235 €	460	502,0
TAM2017	-23 425 311 €		
TP2017	-23 369 095 €		508,8

Lomarahojen leikkaus vaikutus n. 350 000 € (sis. sivukulut)

**SEURANTA: PALVELUJEN OSTOT ULKOA (€)**

TP2013	-3 027 176 €
TP2014	-3 449 705 €
TP2015	-3 627 915 €
TP2016	-3 787 702 €
TAM2017	-2 909 586 €
TP2017	-2 854 777 €

**TOIMINTATULOJEN JA MENOJEN (SIS. JA ULK.) POIKKEAMAT TALOUSARVIOON NÄHDEN**

	<b>TAM2017</b>	<b>TP2017</b>	<b>yli/alle</b>
Toimintatulot	2 899 744 €	2 995 893 €	yli 96 149 €
Toimintamenot	38 916 879 €	38 532 560 €	alle 384 318 €
			<b>netto 480 467 €</b>

merkittävimmät muutokset:

- kotikuntakorvausten ja toisten kuntien laskutukset 106 792 € budjetoitua enemmän (meno)
- toimisto- ja asiantuntija palkkioiden käyttö 111 600 € budjetoitua vähemmän (meno)
- muiden palvelujen toteutuma 189 641 € budjetoitua vähemmän (meno), hankkeet budjetoidaan pääosin tähän menot kirjautuvat toisille menokohdille
- lasten kodinhoidon tuen käyttö 243 015 € (meno) budjetoitua vähemmän



Hallintopalvelut Hallinto	Kaikki yhteensä 2015		Kaikki yhteensä 2016		Kaikki yhteensä 2017		Kaikki yhteensä 2017	
	Tilinpäätös		Tilinpäätös		Lisätalousarvio 1	Tilinpäätös	Tilinpäätös/Lisätalousarvio	
<b>sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus</b>								
Sivistystoimen hallinto								
Kokousten määrä yhteensä	<i>kpl</i>	10,00	9,00	9,00	10,00	+ 111,11 %		
Kustannukset	€	-334 279,79	-334 328,47	-370 762,00	-349 768,74	+ 94,34 %		
Tuotot	€	330 539,36	336 439,52	6 341,00	399,97	+ 6,31 %		
Netto	€	-3 740,43	2 111,05	-364 421,00	-349 368,77	+ 95,87 %		
Projektit								
Projektien kustannukset yhteensä	€	-942 300,51	-629 281,50	-386 446,00	-435 076,88	+ 112,58 %		
Projektien tuotot yhteensä	€	871 796,47	492 918,00	310 064,00	308 090,00	+ 99,36 %		
Projektien netto yhteensä	€	-70 504,04	-136 363,50	-76 382,00	-126 986,88	+ 166,25 %		
Hallinto yhteensä								
Hallinto, kustannukset yhteensä	€	-1 276 580,30	-963 609,97	-757 208,00	-784 845,62	+ 103,65 %		
Hallinto, tuotot yhteensä	€	1 202 335,83	829 357,52	316 405,00	308 489,97	+ 97,50 %		
Hallinto, netto	€	-74 244,47	-134 252,45	-440 803,00	-476 355,65	+ 108,07 %		
Tuottajan viesti tilaajalle:								



Perusopetus		Kaikki yhteensä	Kaikki yhteensä	Kaikki yhteensä	Kaikki yhteensä	Kaikki yhteensä
		2015	2016	2017	2017	2017
Sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus		Tilinpäätös	Tilinpäätös	Lisätalousarvio 1	Tilinpäätös	Tilinpäätös/Lisätalousarvio
<b>Peruskoulut</b>						
Peruskoulu, oppilaita	<i>kpl</i>	2 205,00	2 222,00	2 217,00	2 200,00	+ 99,23 %
joista erityistä tukea tarvitsevat oppilaat	<i>kpl</i>	153,00	157,00	131,00	138,00	+ 105,34 %
Tuntia, koulut	<i>h</i>	0,00	0,00	4 090,00	4 125,00	+ 100,86 %
€ /oppilas	<i>€</i>	-7 759,27	-7 542,93	-7 632,32	-7 672,83	+ 100,53 %
Tuntiresurssit per oppilas	<i>h/oppilas</i>	0,00	0,00	1,84	1,88	+ 101,64 %
Luokkien keskiarvo	<i>hlö</i>	18,38	18,36	18,63	19,64	+ 105,44 %
Koulut yhteensä	<i>€</i>	-17 109 181,31	-16 760 395,29	-16 920 843,00	-16 880 228,67	+ 99,76 %
Tuotot	<i>€</i>	110 643,37	93 372,25	117 402,00	132 300,55	+ 112,69 %
Netto	<i>€</i>	-16 998 537,94	-16 667 023,04	-16 803 441,00	-16 747 928,12	+ 99,67 %
<b>11-v oppivelvollisuus</b>						
11-v oppivelvollisuus, oppilaita	<i>kpl</i>	21,00	19,00	22,00	23,00	+ 104,55 %
€ /oppilas	<i>€/oppilas</i>	-21 017,53	-21 760,82	-17 165,55	-15 703,02	+ 91,48 %
11-v oppivelvollisuus yhteensä	<i>€</i>	-441 368,20	-413 455,52	-377 642,00	-361 169,57	+ 95,64 %
Tuotot	<i>€</i>	0,00	5 403,00	0,00	0,00	
Netto	<i>€</i>	-441 368,20	-408 052,52	-377 642,00	-361 169,57	+ 95,64 %
<b>Aamu- ja iltapäivätoiminta</b>						
Aamu- ja iltapäivätoiminta, osallistujia	<i>kpl</i>				165,00	
Tunteja, aamu- ja iltapäivätoiminta	<i>h</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	
€ / osallistuja	<i>€/osallistuja</i>	0,00	0,00	0,00	-851,46	
Aamu- ja iltapäivätoiminta, yhteensä	<i>€</i>	0,00	0,00	-229 997,00	-140 490,51	+ 61,08 %
Tuotot	<i>€</i>	0,00	0,00	85 000,00	85 066,68	+ 100,08 %
Netto	<i>€</i>	0,00	0,00	-144 997,00	-55 423,83	+ 38,22 %
<b>Oppilashuolto</b>						
Oppilashuolto, oppilaita	<i>kpl</i>	2 226,00	2 241,00	2 239,00	2 223,00	+ 99,29 %
€ / oppilas	<i>€/oppilas</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	
Yhteensä	<i>€</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	
Tuotot	<i>€</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	
Netto	<i>€</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	
<b>Perusopetus yhteensä</b>						
Perusopetus yhteensä, oppilaita	<i>kpl</i>	2 226,00	2 241,00	2 239,00	2 223,00	+ 99,29 %
Tuntia, perusopetus	<i>h</i>	0,00	0,00	4 170,00	4 205,00	+ 100,84 %
€ /oppilas	<i>€/oppilas</i>	-8 871,44	-8 726,17	-8 956,40	-9 003,14	+ 100,52 %
Muissa kunnissa koulua käyvät oppilaat	<i>kpl</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	
€ /oppilas (ml. Muissa kunnissa koulua käyvät oppilaat)	<i>€/oppilas</i>	2 226,00	2 241,00	2 239,00	2 223,00	+ 99,29 %
Perusopetus yhteensä	<i>€</i>	-17 550 549,51	-17 173 850,81	-17 528 482,00	-17 381 888,75	+ 99,16 %
Tuotot	<i>€</i>	110 643,37	98 775,25	202 402,00	217 367,23	+ 107,39 %
Netto	<i>€</i>	-17 439 906,14	-17 075 075,56	-17 326 080,00	-17 164 521,52	+ 99,07 %
Toiminnan kulut yhteensä	<i>€</i>	-19 747 831,48	-19 555 344,30	-20 053 372,00	-20 013 988,04	+ 99,80 %
Tuotot	<i>€</i>	452 936,94	578 344,90	602 648,00	707 114,48	+ 117,33 %
Netto	<i>€</i>	-19 294 894,54	-18 976 999,40	-19 450 724,00	-19 306 873,56	+ 99,26 %
Tuottajan viesti tilaajalle:						

Sivistyslautakunta, Käyttötalousosa, Lukio Lukio ja muu toiseen asteen opetus		Kaikki yhteensä	Kaikki yhteensä	Kaikki yhteensä	Kaikki yhteensä	Kaikki yhteensä
		2015	2016	2017	2017	2017
Rehtori Leena Laakso		Tilinpäätös	Tilinpäätös	Lisätalousarvio 1	Tilinpäätös	Tilinpäätös/Lisätalousarvio
Lukio						
Varsinaiset opiskelijat	kpl	386,00	367,00	380,00	360,00	+ 94,74 %
€ / varsinainen opiskelija	€/opiskelija	-8 034,29	-8 171,44	-7 914,32	-7 901,75	+ 99,84 %
Aineopiskelijoiden lukumäärä	kpl	48,00	57,00	62,00	56,00	+ 90,32 %
Opetuskurssien lukumäärä	kpl	477,00	481,00	471,50	498,00	+ 105,62 %
€ / opetuskurssi	€/kurssi	-6 501,54	-6 234,76	-6 378,46	-5 712,11	+ 89,55 %
Suoritettut kurssit / opetuskurssit (ka.opetusryhmäkoko)		23,79	23,36	0,00	18,03	
Opetuskurssit / opiskelija	kpl/opiskelija	1,24	1,31	1,24	1,38	+ 111,49 %
Yhteensä	€	-3 101 234,45	-2 998 919,83	-3 007 443,00	-2 844 630,20	+ 94,59 %
Tuotot	€	150 590,00	151 435,50	140 400,00	143 253,41	+ 102,03 %
Netto	€	-2 950 644,45	-2 847 484,33	-2 867 043,00	-2 701 376,79	+ 94,22 %
Lukio yhteensä						
Toiminnan kulut yhteensä	€	-3 101 234,45	-2 998 919,83	-3 007 443,00	-2 844 630,20	+ 94,59 %
Tuotot	€	150 590,00	151 435,50	140 400,00	143 253,41	+ 102,03 %
Tuotot % kuluista	%	-4,86	-5,05	-4,67	-5,04	+ 107,87 %
Netto	€	-2 950 644,45	-2 847 484,33	-2 867 043,00	-2 701 376,79	+ 94,22 %
Tuottajan viesti tilaajalle:						

Sivistyslautakunta Vapaa sivistystyö		Kaikki yhteensä 2015	Kaikki yhteensä 2016	Kaikki yhteensä 2017	Kaikki yhteensä 2017	Kaikki yhteensä 2017
		Tilinpäätös	Tilinpäätös	Lisätalousarvio 1	Tilinpäätös	Tilinpäätös/Lisätalousarvio
<b>Rehtori Gitte Enqvist</b>						
Vapaa sivistystyö						
Vapaa sivistystyö, opiskelija	<i>kpl</i>	4 479,00	4 423,00	4 100,00	4 429,00	+ 108,02 %
€ / opiskelija	<i>€/opiskelija</i>	-145,17	-149,43	-160,52	-145,97	+ 90,94 %
Opetustunnit	<i>kpl</i>	9 479,00	9 478,00	9 300,00	9 235,00	+ 99,30 %
€ / opetustunti	<i>€/opetustunti</i>	-68,60	-69,73	-70,77	-70,01	+ 98,93 %
Kurssilaisia	<i>kpl</i>	8 420,00	8 330,00	7 900,00	8 624,00	+ 109,16 %
€ / kurssilainen	<i>€/kurssilainen</i>	-77,22	-79,34	-83,31	-74,96	+ 89,99 %
Peittävyys-%	<i>%</i>	18,44	18,21	16,88	18,23	+ 108,02 %
Vapaa sivistystyö, kulut	<i>€</i>	-650 220,03	-660 923,36	-658 117,00	-646 497,06	+ 98,23 %
Tuotot	<i>€</i>	203 904,69	202 027,95	179 635,00	214 947,92	+ 119,66 %
Netto	<i>€</i>	-446 315,34	-458 895,41	-478 482,00	-431 549,14	+ 90,19 %
Vapaa sivistystyö yhteensä						
Toiminnan kulut yhteensä	<i>€</i>	-650 220,03	-660 923,36	-658 117,00	-646 497,06	+ 98,23 %
Tuotot	<i>€</i>	203 904,69	202 027,95	179 635,00	214 947,92	+ 119,66 %
Tuotot % kuluista	<i>%</i>	-31,36	-30,57	-27,30	-33,25	+ 121,81 %
Netto	<i>€</i>	-446 315,34	-458 895,41	-478 482,00	-431 549,14	+ 90,19 %
Tuottajan viesti tilaajalle:						



Sivistyslautakunta Varhaiskasvatus		Kaikki yhteensä	Kaikki yhteensä	Kaikki yhteensä	Kaikki yhteensä	Kaikki yhteensä
		2015 Tilinpäätös	2016 Tilinpäätös	2017 Lisätalousarvio 1	2017 Tilinpäätös	2017 Tilinpäätös/Lisätalousarvio
Omat päiväkodit, asiakkaat						
Päiväkoti, asiakkaat	kpl	683	706	672	703	+104,54 %
Alle 3-vuotiaita	%	17	16	19	16	+86,38 %
Erityisasiakkaita (kahdenpaikalla ja erityistä tukea tarvitsevi): %	%	3	5	3	8	+241,31 %
€/asiakas	€/asiakas	-11 787	-11 569	-11 663	-11 463	+98,28 %
Kulut	€	-8 051 707	-8 167 881	-7 837 770	-8 052 693	+102,74 %
Tuotot	€	1 085 091	1 099 812	1 061 832	1 122 839	+105,75 %
Netto	€	-6 966 616	-7 068 069	-6 775 938	-6 929 854	+102,27 %
Esiopetus, päiväkoti- ja esiopetusasiakkaat 3-6v	kpl	291	231	212	221	+104,01 %
peikissä esiopetuksessa	kpl	43	48	52	46	+88,27 %
€/asiakas	€/asiakas	-3 417	-3 275	-4 109	-3 438	+83,67 %
Kulut	€	-788 375	-757 506	-871 061	-758 061	+87,03 %
Tuotot	€	30 400	21 018	0	693	
Netto	€	-757 975	-736 488	-871 061	-757 367	+86,95 %
Ostopalvelupäiväkodit, asiakkaat						
Päiväkoti, asiakkaat	kpl	11	7	9	7	+74,44 %
Alle 3-vuotiaita	%	9	19	22	12	+53,73 %
Erityisasiakkaita (kahdenpaikalla ja erityistä tukea tarvitsevi): %	%	0	0	0	0	
€/asiakas	€/asiakas	-5 317	-8 959	-2 278	-9 359	+410,82 %
Kulut	€	-58 482	-66 296	-20 503	-62 704	+305,83 %
Tuotot	€	-154	4 670	6 000	5 324	+88,73 %
Netto	€	-58 637	-61 626	-14 503	-57 381	+395,65 %
Esiopetus, päiväkoti- ja esiopetusasiakkaat 3-6v	kpl					
peikissä esiopetuksessa	kpl					
€/asiakas	€/asiakas	0	0	0	0	
Kulut	€	-2 500	0	-6	-6	+100,00 %
Tuotot	€	0	0	0	0	
Netto	€	-2 500	0	-6	-6	+100,00 %
Palveluseteli (päiväkodit), asiakkaat						
Päiväkoti, asiakkaat	kpl	131	146	153	143	+93,38 %
Alle 3-vuotiaita	%	32	27	25	22	+88,12 %
Erityisasiakkaita (kahdenpaikalla ja erityistä tukea tarvitsevi): %	%	0	1	0	0	
€/asiakas	€/asiakas	-7 886	-7 238	-6 536	-7 400	+113,22 %
Kulut	€	-1 034 632	-1 057 528	-1 000 000	-1 057 269	+105,73 %
Tuotot	€	0	0	0	0	
Netto	€	-1 034 632	-1 057 528	-1 000 000	-1 057 269	+105,73 %
Päiväkoti						
Päiväkoti, asiakkaat	kpl	926	929	900	917	+101,93 %
Alle 3-vuotiaita	%	19	18	20	17	+84,43 %
Erityisasiakkaita (kahdenpaikalla ja erityistä tukea tarvitsevi): %	%	3	4	3	6	+231,36 %
asiakaskyselyn keskiarvo						
€/asiakas	€/asiakas	-10 848	-10 828	-10 646	-10 898	+102,37 %
Kulut	€	-10 039 463	-10 060 094	-9 581 167	-9 997 275	+104,34 %
Tuotot	€	1 223 584	1 232 549	1 197 832	1 254 703	+104,75 %
Netto	€	-8 815 879	-8 827 546	-8 383 335	-8 742 572	+104,29 %
Esiopetus, päiväkoti- ja esiopetusasiakkaat 3-6v	kpl	255	255	233	240	+102,83 %
peikissä esiopetuksessa	kpl	46	53	59	48	+81,69 %
€/asiakas	€/asiakas	-3 468	-3 342	-4 248	-3 559	+83,79 %
Kulut	€	-883 265	-851 544	-989 777	-852 819	+86,16 %
Tuotot	€	30 400	23 328	0	693	
Netto	€	-852 865	-828 215	-989 777	-852 125	+86,09 %
Päivähoito yhteensä						
Päivähoitoasiakkaat (sis. pv. koti, erityis ja vuoroahoito)	kpl	971	983	959	966	+100,69 %
€/asiakas	€/asiakas	-11 249	-11 106	-11 023	-11 237	+101,94 %
Kulut	€	-10 922 728	-10 911 638	-10 570 944	-10 850 093	+102,64 %
Tuotot	€	1 253 984	1 255 877	1 197 832	1 255 397	+104,81 %
Netto	€	-9 668 743	-9 655 761	-9 373 112	-9 594 697	+102,36 %
Ryhmis						
Ryhmis, asiakkaat	kpl	42	46	48	51	+105,42 %
€/hoitopaikka (asiakas)	€/asiakas	-11 503	-11 397	-10 393	-10 019	+96,41 %
Kulut	€	-485 991	-518 545	-498 852	-506 971	+101,63 %
Tuotot	€	72 608	78 070	83 000	78 223	+94,24 %
Netto	€	-413 383	-440 475	-415 852	-428 747	+103,10 %
Perhepäivähoito hoitajan kodissa						
Perhepäivähoito hoitajan kodissa, asiakkaat	kpl	123	124	115	112	+97,04 %
€/hoitopaikka (asiakas)	€/asiakas	-13 660	-13 104	-12 175	-12 743	+104,67 %
Kulut	€	-1 676 742	-1 622 224	-1 400 105	-1 422 154	+101,57 %
Tuotot	€	259 485	225 112	250 000	196 027	+78,41 %
Netto	€	-1 417 257	-1 397 112	-1 150 105	-1 226 126	+106,61 %
Perhepäivähoito yhteensä						
Perhepäivähoitopaikat yhteensä	kpl	165	169	163	162	+99,51 %
Alle 3-vuotiaita	%	45	50	42	58	+137,05 %
Erityisasiakkaita (kahdenpaikalla ja erityistä tukea tarvitsevi): %	%	1	0	0	0	
Asiakaskysely ka.						
€/hoitopaikka (asiakas)	€/asiakas	-13 107	-12 645	-11 650	-11 893	+102,09 %
Kulut	€	-2 162 733	-2 140 769	-1 898 957	-1 929 125	+101,59 %
Tuotot	€	332 092	303 182	333 000	274 251	+82,36 %
Netto	€	-1 830 640	-1 837 587	-1 565 957	-1 654 874	+105,68 %
Kotihoidontuki						
Kotihoidontuella hoidettavat lapset	kpl	357	372	390	320	+82,05 %
€/hoitopaikka (asiakas)	€/asiakas	-3 591	-3 500	-3 333	-3 303	+99,09 %
Kulut	€	-1 282 083	-1 303 059	-1 300 000	-1 056 984	+81,31 %
Tuotot	€	0	0	0	0	
Netto	€	-1 282 083	-1 303 059	-1 300 000	-1 056 984	+81,31 %
Yksityinen tuki						
Yksityisen hoidon tukilapset	kpl	63	63	55	67	+120,91 %
€/hoitopaikka (asiakas)	€/asiakas	-5 532	-4 725	-5 818	-4 986	+85,70 %
Kulut	€	-348 526	-296 498	-320 000	-331 568	+103,62 %
Tuotot	€	0	0	0	0	
Netto	€	-348 526	-296 498	-320 000	-331 568	+103,62 %
Yhteensä hoidon tuki						
Yhteensä hoidon tuella	kpl	420	435	445	387	+86,85 %
€/hoitopaikka (asiakas)	€/asiakas	-3 882	-3 677	-3 640	-3 593	+98,69 %
Kulut	€	-1 630 609	-1 599 556	-1 620 000	-1 388 552	+85,71 %
Tuotot	€	0	0	0	0	
Netto	€	-1 630 609	-1 599 556	-1 620 000	-1 388 552	+85,71 %
Avoin varhaiskasvatus						
Avoin varhaiskasvatus, asiakas	kpl	0	38	30	45	+148,33 %
€/asiakas	€/asiakas	0	-1 554	-3 854	-1 818	+47,17 %
Kulut	€	-20	-59 193	-115 605	-80 895	+69,98 %
Tuotot	€	0	3 797	1 500	5 580	+372,00 %
Netto	€	-20	-55 395	-114 105	-75 315	+66,00 %
Hallinto ja muut yhteiset erät						
Kulut	€	-256 966	-269 289	-437 114	-217 102	+49,67 %
€/asiakas	€/asiakas	-165	-170	-279	-143	+51,40 %
Tuotot	€	139 913	121 373	128 324	86 860	+67,69 %
Netto	€	-117 053	-147 916	-308 790	-130 242	+42,18 %
Varhaiskasvatus yhteensä						
Kulut yhteensä	€	-14 973 055	-14 980 445	-14 642 620	-14 465 767	+98,79 %
€/asiakas	€/asiakas	-10 346	-10 063	-9 840	-10 067	+102,31 %
Tuotot yhteensä	€	1 725 990	1 684 229	1 660 656	1 622 087	+97,68 %
Yhteensä lapsia	kpl	1 556	1 587	1 567	1 514	+96,64 %
Päivähoito netto	€	-13 247 065	-13 296 216	-12 981 964	-12 843 679	+98,93 %
Ulko-osien osuus	€	0	0	0	0	
Netto ulko-osien osuuden jälkeen	€	-13 247 065	-13 296 216	-12 981 964	-12 843 679	+98,93 %
Tuottajan viesti tilaajalle:						